

ČESTNÉ VYHLÁSENIE PACIENTA S DIABETOM

Čestné vyhlásenie pacienta s diabetom, že chápe riziko spojené s hypoglykémiou a tento stav dokáže primerane ovládať. Potvrdenie o edukácii / poučení a porozumení povinností, vyplývajúcich pre vodiča diabetika.

Ja,, dátum narodenia

miesto narodenia, bytom

čestne vyhlasujem svojim podpisom, že som bol/a nižšie uvedeným lekárom oboznámený/á s požiadavkami Vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 19. januára 2018, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 9/2009 Z. z., a to v častiach, ktoré sa týkajú ochorenia diabetes mellitus. Chápem riziko spojené s hypoglykémiou a tento stav dokážem primerane ovládať. Vyhlasujem, že ovládam:

- čo je to hypoglykémia a v čom je nebezpečná z hľadiska vedenia motorového vozidla
- poznám a dokážem rozpoznať aj skoré príznaky a prejavy hypoglykémie
- dokážem včas zareagovať na prvé prejavy hypoglykémie, poznám postup a viem, čo mám urobiť pri počínajúcej hypoglykémii a zvládnuť ju
- poznám situácie a okolnosti zvyšujúce riziko vzniku hypoglykémie a viem ako im predísť
- ovládam požiadavky odporúčané pre minimalizáciu vzniku a dôsledkov hypoglykémie počas jazdy motorovým vozidlom
- uvedomujem si potrebu vždy pri sebe nosiť glukomer a jedlo s obsahom rýchlovlstrebateľných sacharidov a stredne rýchlo vstrebávaných sacharidov a bielkovín.
- uvedomujem si potrebu pravidelného denného monitorovania si glykémii, obzvlášť pred jazdou a počas jazdy.
- ovládam postupy pri objavení sa prvých príznakov hypoglykémie počas vedenia motorového vozidla
- som si vedomý povinnosti nahlásiť svojmu lekárovi (diabetológovi, alebo všeobecnému lekárovi) každú epizódu / prípad ťažkej hypoglykémie, vytrácajúce sa vnímanie varovných príznakov hypoglykémie, ale aj častejšie sa vyskytujúce ľahké hypoglykémie, ako aj prekonanú dopravnú nehodu, obzvlášť ak mohla súvisieť s hypoglykémiou.

Som si vedomý/á právnych následkov plynúcich z nepravdivých údajov uvedených v tomto čestnom vyhlásení

V

dňa

.....
Pečiatka a podpis lekára,
ktorý vykonal edukáciu/poučenie

.....

podpis

.....

Dátum vykonania edukácie / poučenia

VYHLÁŠKA Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 19. januára 2018, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 9/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Aktuálne znenie prílohy č. 5 V.

V. Diabetes mellitus a zdravotná spôsobilosť

- (1) Na účely minimálnych požiadaviek na úroveň telesnej schopnosti a duševnej schopnosti na vedenie motorových vozidiel u osôb s diabetes mellitus, sa ťažkou hypoglykémiou rozumie stav, keď je potrebná pomoc inej osoby a opakovanou hypoglykémiou sa rozumie druhá ťažká hypoglykémia v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov, aj taká, ktorá nesúvisí s vedením motorového vozidla.
- (2) Osoba, ktorá má diabetes mellitus a užíva lieky, ktoré môžu vyvolať hypoglykémiu môže byť považovaná za zdravotne spôsobilú, iba ak
 - a) sa pravidelne podrobuje lekárskej prehliadke zameranej na diabetes mellitus a
 - b) preukáže čestným vyhlásením, že chápe riziko spojené s hypoglykémiou, tento stav dokáže primerane ovládať, čo preukazuje pravidelným denným monitorovaním glukózy.
- (3) Interval medzi jednotlivými lekárskymi prehliadkami sa určuje primerane každému prípadu, pričom nesmie presiahnuť päť rokov.
- (4) Zdravotná spôsobilosť osoby, ktorá má diabetes mellitus, je vylúčená,
 - a) ak sa vyskytuje opakovaná ťažká hypoglykémia,
 - b) ak taká osoba má diagnostikovaný syndróm nevedomenia si hypoglykémie, alebo
 - c) v prípade opakovanej ťažkej hypoglykémie neuplynuli tri mesiace od poslednej príhody.
- (5) Pri posudzovaní zdravotnej spôsobilosti u osoby patriacej do skupiny 2, ktorá má diabetes mellitus, sa musia vždy brať do úvahy všetky skutočnosti a riziká týkajúce sa vedenia motorového vozidla takou osobou vzhľadom na špecifikum vyplývajúce z charakteristiky skupiny 2, najmä dlhá trasa jazdy, preprava cestujúcich, možnosť prepravy nebezpečných vecí alebo možnosť prepravy nadrozmerného nákladu.
- (6) Osoba, ktorá patrí do skupiny 2 a má diabetes mellitus vyžadujúci liečbu inzulínom alebo inými liekmi, môže byť považovaná za zdravotne spôsobilú na základe stanoviska z odborného vyšetrenia a ak
 - a) sa u takej osoby v predchádzajúcich 12 mesiacoch nevyskytla opakovaná ťažká hypoglykémia,
 - b) u takej osoby nebol diagnostikovaný syndróm nevedomenia si hypoglykémie,
 - c) taká osoba preukáže čestným vyhlásením, že tento stav dokáže primerane ovládať, a to pravidelným monitorovaním glukózy v krvi najmenej dvakrát denne a v čase, keď vedie motorové vozidlo,
 - d) taká osoba preukáže čestným vyhlásením, že si uvedomuje riziko vyplývajúce z hypoglykémie,
 - e) u takej osoby neexistujú iné obmedzujúce komplikácie v súvislosti s diabetes mellitus,
 - f) sa taká osoba pravidelne podrobuje lekárskej prehliadke zameranej na diabetes mellitus a závery lekárskej prehliadky zdravotnú spôsobilosť nevylučujú.
- (7) Interval medzi jednotlivými lekárskymi prehliadkami sa určuje primerane každému prípadu, pričom nesmie presiahnuť dva roky.“

Vodič – diabetik musí myslieť na prevenciu hypoglykémie pred jazdou.

Pred samotným začatím jazdy by si mal diabetik skontrolovať glykémiu. Hodnota by mala byť aspoň 5,0 mmol/l. Následne by mal glykémiu kontrolovať aj každé dve hodiny počas jazdy a vždy keď pociťuje varovné príznaky hypoglykémie.

Pred jazdou je potrebné uvážiť, či riziko hypoglykémie nie je zvýšené nedávnymi okolnosťami (napr. predošlá väčšia fyzická aktivita, ktorá môže mať určitý dobeh, opomenuté alebo nedostatočné jedlo pred jazdou, nedostatočná porcia jedla k podávanej liečbe, aktívne tráviace ťažkosti ako hnačka, nauzea, nechutenstvo, a pod.).

Je vhodné, aby diabetik nejazdil sám, ale aby bol doprevádzaný rodinným príslušníkom, kolegom, alebo známymi, ktorí sú informovaní o jeho ochorení a sú schopní pacientovi a diabetom včas a adekvátne pomôcť, resp. prebrať riadenie vozidla.

Je potrebné aby pacient vždy pri sebe nosil glukomer a jedlo s obsahom rýchlo vstrebateľných sacharidov (napr. ovocný džús, cukrom sladený nápoj), ale aj stredne rýchlo vstrebávaných sacharidov a bielkovín (napr. chlieb so syrom alebo šunkou).

Diabetik by mal pamätať na pravidelný prísun plánovaného jedla.

Je potrebné, aby pacient viedol o nameraných hodnotách glykémii záznamy.

Pacient s diabetom, ktorý je vodič, by mal svojmu lekárovi (diabetológovi, alebo všeobecnému lekárovi) nahlásiť každú epizódu ťažkej hypoglykémie, vytrácajúce sa vnímanie varovných príznakov hypoglykémie, ale aj častejšie sa vyskytujúce ľahké hypoglykémie, ako aj prekonanú dopravnú nehodu, obzvlášť ak mohla súvisieť s hypoglykémiou.

Čo urobiť ak pacient vedie motorové vozidlo a pociť príznaky začínajúcej hypoglykémie?

Ak pacient riadi motorové vozidlo je potrebné:

- ihneď zastaviť a zaparkovať vozidlo na bezpečnom mieste
- vybrať kľúč zo zapaľovania, presadnúť na sedadlo spolujazdca alebo dozadu (to z dôvodu ak by sa hypoglykémia prehlbovala a pacient by strácal schopnosť adekvátneho rozhodovania sa a mohol by sa rozhodnúť v pokračovať jazde),
- zmerať si glykémiu
- prijať rýchlo vstrebateľné sacharidy (napr. 1,5 dcl ovocného džúsu alebo cukrom sladeného nápoja alebo 1,5 lyžice hroznového cukru)
- po 15 minútach skontrolovať glykémiu a podľa výsledku, ak sa glykémia neupravila, zopakovať príjem sacharidov
- po úprave glykémie (> 5 mmol/l), prijať ešte 15g sacharidov a bielkovinu (napr. chlieb so šunkou alebo syrom).
- jazdu nezačať skôr ako po 30-45 minútach po úplnom vymiznutí príznakov a presvedčení sa o schopnosti riešiť bežné úlohy. Pacient sa môže napríklad sám otestovať, že vie riešiť bežné matematické príklady a správne vyhodnotiť situáciu.

Preukázanie splnenia povinnosti monitorovania glukózy je výlučne zodpovednosťou pacienta. V právnych predpisoch nie je uvedené relevantné ustanovenie právneho predpisu spôsobu preukazovania samokontroly pacientom vodičom. Preto odporúčame pravidelne viesť záznamy glykémie v písomnej podobe vykonaním záznamu po zmeraní glykémie alebo formou elektronického záznamu, ktorý sa uchováva (napr. pamäť glukomera, alebo iného technického zariadenia). Pacientovi sa odporúča aktualizácia času a dátumu v pomôcke.